

นิทานสุภาษิตจีน (389)

成语故事(三八九)

นิ ทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 一簞一瓢 / 一簞一瓢 yī dān yī piáo (อี ตาน อี เฝียว) โดย คำว่า
— yī (อี) แปลว่า หนึ่ง จำนวนหนึ่ง
簞/簞 dān (ตาน) แปลว่า ภาชนะสานจากไม้ที่ใช้ใส่ของ กระบุงหรือ
ตะกร้า

瓢 piáo (เฝียว) แปลว่า กระบวย ช้อน

เมื่อรวมกันแล้วแปลตามตัวหมายถึง หนึ่งตะกร้าหนึ่งกระบวย หรือหนึ่งกระบุง
กับหนึ่งช้อนหรือหนึ่งกระบวย ในความหมายแฝงของคำสุภาษิตนี้ หมายถึงดำเนิน
ชีวิตอย่างเรียบง่าย แต่เป็นผู้ที่มีคุณธรรมสูงส่ง มาดูตัวอย่างนิทานสุภาษิตคำนี้กัน

เหยียนหุย 颜回 / 颜回 Yán Huí ชาวรัฐหลู่ในสมัยชุนชิว เป็นศิษย์ที่ซ่งจื้อ
รักและชื่นชมมากที่สุดคนหนึ่ง เหยียนหุยเกิดในครอบครัวยากจน มีชีวิตที่ยากจน
อดอยากมาตลอด แต่ตลอดชีวิตเขาติดตามศึกษากับซ่งจื้อโดยไม่เข้ารับราชการแม้ว่า
การรับราชการจะมีชีวิตที่ดีกว่า เขาเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ชอบใช้
ความรู้ใคร่ครวญไตร่ตรอง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นคนที่สุภาพมีมารยาท เขายัง
มีชื่อเสียงด้านคุณธรรม ซ่งจื้อเคยกล่าวยกย่องความเมตตากรุณา (仁 rén (เหริน)
ของเหยียนหุยว่า “นับตั้งแต่ข้ามีเหยียนหุยเป็นศิษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างบรรดา
ศิษย์ทั้งหลายก็แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น” ชีวิตความเป็นอยู่ของเหยียนหุยเต็มไปด้วยความ

Source: <https://chatgpt.com/c/6a2a31e7-80e4-83ec-90a8-a9bff3e7a7d7>

ลำบาก อาหารและเครื่องนุ่งห่มขาดแคลน ผู้คนมักสงสัยและกล่าวว่า “ชีวิตของเหียนหฺยช่างทุกข์ยากเหลือเกิน” แต่เหียนหฺยกลับมองความยากลำบากเป็นความสุข เขาใช้ชีวิตแต่ละวันอย่างเบิกบาน ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับฟังคำสอน และขัดเกลาร่างกายตามแนวทางของขงจื้อ

ครั้งหนึ่ง ขงจื้อและเหล่าศิษย์ได้สนทนากันที่ภูเขาหนงซานเกี่ยวกับอุดมคติและความใฝ่ฝันของแต่ละคน จื่อลู 子路/ Zǐ Lù กล่าวว่าเขาปรารถนาจะใช้ความกล้าหาญและความสามารถทางการทหารให้เกิดประโยชน์ ส่วนจื่อกง 子貢/ Zǐ Gòng กล่าวว่าเขาต้องการใช้ความสามารถด้านวาทีศิลป์และการเจรจา เมื่อขงจื้อถามเหียนหฺยถึงความใฝ่ฝันของเขา เหียนหฺยตอบว่า “ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะได้พบกษัตริย์ผู้ทรงปรีชาสามารถ และช่วยพระองค์บริหารบ้านเมืองตามหลักคุณธรรม เผยแพร่คำสั่งสอนอันถูกต้อง ใช้พิธีกรรมและดนตรีอบรมประชาชน ให้ผู้คนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข จนไม่จำเป็นต้องสร้างกำแพงเมืองให้แข็งแรง ไม่ต้องขุดคูเมืองป้องกันศัตรู หลอมอาวุธทั้งหลายให้กลายเป็นเครื่องมือการเกษตร ปลดปล่อยวัวม้าเล็มหญ้าอย่างอิสระในทุ่งกว้าง ทุกครอบครัวอยู่พร้อมหน้าพร้อมตา ปราศจากความทุกข์จากการพลัดพราก และไม่มีภัยสงครามยาวนานนับพันปี” จึงไม่น่าแปลกใจที่เมื่อขงจื้อได้ฟังแล้ว จะกล่าวชื่นชมว่า “ช่างเป็นคุณธรรมที่งดงามยิ่งนัก”

เหียนหฺยอายุน้อยกว่าขงจื้อ แต่ว่าเขากลับเสียชีวิตก่อนวัยอันควรเมื่ออายุเพียง

สี่สิบเอ็ดปี ภายหลัง ชงจื่อได้กล่าวถึงศิษย์เอกผู้นี้ว่า “เหียนหุยมีเพียงข้าวหนึ่ง กระบุง น้ำหนึ่งกระบาย (一簞一瓢) อาศัยอยู่ในตรอกแคบอันคับแคบ ผู้คนทั่วไปย่อมไม่อาจทนต่อความทุกข์ยากเช่นนั้นได้ แต่เหียนหุยกลับไม่เคยสูญเสียความสุขในใจ นับว่าเป็นผู้มีคุณธรรมและความประเสริฐอย่างแท้จริง”

เรื่องราวของเหียนหุยจึงได้รับการยกย่องในวัฒนธรรมจีนว่าเป็นแบบอย่างของผู้ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย สมถะ และเปี่ยมสุขในคุณธรรม แม้จะยากจนทางวัตถุ แต่กลับมั่งคั่งด้วยปัญญาและคุณธรรมอันสูงส่ง

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：生活简朴、过着安贫乐道的精神境界。

成語比喻：生活簡樸、過著安貧樂道的精神境界。

Chéngyǔ bǐyù: Shēnghuó jiǎnpǔ, guòzhe ānpínlèdào de jīngshén jìngjiè.

เฉิงยวี่ ปี้ยวี่: เฉิงหวั เจียนผู, กั๋วเจอะ อันผินเล่อต้าว เตอะ จิงเฉิน จิ้งเจี้ยน สุภาษิตเปรียบว่า ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย สมถะ และเปี่ยมสุขในคุณธรรม ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

在这个物欲横流的社会，我一直坚守着一簞一瓢的简单生活，这让我感到满足和幸福。

在這個物慾橫流的社會，我一直堅守著一簞一瓢的簡單生活，這讓我感到滿足和幸福。

Zài zhège wùyù héngliú de shèhuì, wǒ yīzhí jiānshǒu zhe yī dān yī piáo de jiǎndān shēnghuó, zhè ràng wǒ gǎndào mǎnzú hé xìngfú.

ไจ้ เจ้อเกอะ อู่ยวี่ เหิงหลิว เตอะ เฉ่อหุย, หวั อี้จื่อ เจียนโผ่ว เจอะ อี้ ตาน อี้ เฟียว เตอะ เจียนตาน เฉิงหวั, เจ้อ ร่าง หวั ก่านต้าว หม่านจู๋ เทอ ซึ่งฝู

ในสังคมที่เน้นวัตถุเช่นนี้ ฉันยึดมั่นในวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ซึ่งมันทำให้ฉันรู้สึกพอเพียงและมีความสุข

อ.ช่อชิง เมธาธารณ์กุล

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง